

Dokumentnamn
YTTRANDE

Datum
2025-12-15

Vårt diarienummer
1.1.3-2025-08050
GD-2025-260
Ert diarienummer
LI2025/01587

Mottagare
Regeringskansliet (Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet)
li.remissvar@regeringskansliet.se

Förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037

Vetenskapsrådet har granskat utredningens förslag utifrån sitt uppdrag att ge stöd till grundläggande forskning av högsta vetenskapliga kvalitet inom samtliga vetenskapsområden samt de särskilda uppgifter som myndigheten har i sin roll som forskningsfinansiär och forskningspolitisk rådgivare och som ansvarig för kommunikationssystemet Swedish University Computer Network (SUNET).

Skälen för Vetenskapsrådets ställningstaganden

Kommunikationsinfrastruktur

Trafikverkets förslag fokuserar på de huvudsakliga trafikslagen och i anslutning till dessa nämns signal- och trafiksystemets beroende av kommunikation. Forsknings- och utbildningssektorn, och övriga samhället, är också beroende av resilient kommunikationsinfrastruktur, vilket bör beaktas i denna nationella plan. Det kopplar även till de transportpolitiska målen att "säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet", i vilka kommunikationsinfrastruktur i form av fibernät bör ingå.

Ur ett totalförsvarsperspektiv och med hänsyn till att digital infrastruktur är en alltmer central del av transportinfrastrukturen, bör Trafikverket beakta att minskad sårbarhet och ökad robusthet i fiberstrukturen förutsätter alternativa vägar och divergerande fiberdragningar. Sådana åtgärder stärker samhällets motståndskraft vid kris och krig, då både offentlig sektor, forskningssektorn och marknadsaktörer är beroende av att kommunikationssystemen fungerar även vid störningar. Därför föreslår Vetenskapsrådet att Trafikverket bör överväga att lägga och bereda tillgång till så kallad svartfiber till offentlig

sektor och marknadsaktörer där det finns bil-eller järnväg och att dessa dragningar utformas så att redundansen ökar för alla samhällssektorer.

Yttrandet har beslutats av generaldirektören Katarina Bjelke efter föredragning av senior rådgivare Sumithra Velupillai. Vid den slutliga handläggningen har även rådsdirektören Maria Thuveson och chefsjuristen Victoria Söderqvist deltagit.

Katarina Bjelke
Generaldirektör

Sumithra Velupillai
Senior rådgivare

Kopia

li.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Utbildningsdepartementet:

Utbildningsdepartementet.registrator@regeringskansliet.se

Myndighetshandläggare:

Katarina.nordqvist@regeringskansliet.se

Per-erik.yngwe@regeringskansliet.se